

Tudomány 1993/11, 1363–1365. old.) egyebek között az alábbi sorok olvashatók:

„...Nagy örömmel tölt el, hogy én lehetek az, aki elsőként gratulál abból az alkalomból, hogy Önt jelölték az ÉVTIZED LEGCSODÁLTABB ASSZONYA cím kiválasztottjai közé.

Az ABI Nemzetközi Kutatási Tanácsa 26 év kutatásai alapján egy szavazólistát állított össze azon nők közül, akik a legkülönbözőbb módokon befolyásolták a társadalmat és az évtizedet, amelyben élünk. A Tanács a nemzetközi tagjainak szavazatai alapján ebből csupán néhány nőt választottak ki, akit jelöltek az ÉVTIZED LEGCSODÁLTABB ASSZONYA címre.”

Még azt is meg kell említeni, hogy a nagy megtisztetés természetesen nincs ingyen, a díszes oklevél a boldog kítüntetett sok-sok dollárjába kerül!

Az előbbieket összegezve, Beck Mihály könyve valójában tudományos alkotás, amely a vizsgált témát szakszerűen körüljárva tart görbe tükröt a tudomány elé. A terjedelmes irodalomjegyzék lehetővé teszi az érdeklődőknek, hogy a témában elmélyedjenek. Egy dolog azonban biztosan állítható: mindazok, akik az ismertetett példákat, esettanulmányokat olvasva remekül szórakoztak, egyet fognak érteni abban, hogy *a tudományban is nélkülözhetetlen a humor!*

Bencze Gyula

HÍREK – ESEMÉNYEK

KOLLÁR JÁNOSRA EMLÉKEZEM

Króó Norbert

1998-ig vezettem az MTA Szilárdtestfizikai (és Optikai) Kutatóintézetét, s igazgatóságom utolsó hét évében *Kollár János* igazgatóhelyettesként segítette munkámat. Távozásom után átvette az Intézet vezetését és nagy örömet jelentett számomra, hogy igazgatói munkáját ugyanabban a szellemben folytatta, mint az azt megelőző közös munkánk során. Az Intézet értékeit külső és belső felmérések egyaránt kiemelték és ebben kiemelkedő szerepet játszott ez a nyugodt, a munkára és annak eredményességére koncentráló légkör, amely az Intézetben uralkodott és amely Kollár János hozzáállásának (is) volt köszönhető.

Az utóbbi években is gyakran beszélgettünk, elsősorban a Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet (SZFKI) dolgairól, de sok minden más is terítékre került. Műtétje előtti utolsó beszélgetésünk néhány nappal kórházba vonulása előtt zajlott le és szinte minden perce, mondata ma is élénken él emlékezetemben. Mivel mindkettőnknek más dolga is akadt, nem tudtuk befejezni a beszélgetés néhány témáját, és javaslatára abban maradtunk, hogy rövidesen folytatjuk ott, ahol abba hagytuk. „Rövid szabadságra megyek – mondta – mivel egy kisebb műtét vár rám, de maximum két-három hét és újra beszélgethetünk.” Nem tudom, hogy a két-három hetet komolyan gondolta-e, vagy csak engem akart megnyugtatni, de ma már ez nem is lényeges.

Ő maga nyugodt, megfontolt, tömör mondatokkal szóló, zárkózott ember volt, amit mindig nagyra értékeltem, és erre a beszélgetésünkre is ez volt a jellemző. Amikor a tartósnak remélt, de sajnos csak átmeneti lábadozása idején, karácsony előtt Pilisborosjenői házukban meglátogattam, szemmel láthatóan nagyon örült találkozásunknak. Nyugalmat sugárzó,

csendes családi környezetben, amely körülvette lábadozásának mindennapjait, a korábban is szokásos stílusában beszélt a jövőről, a remélt közeli teljes felépülésről. Utolsó emlékem az az ölelés, amelyet búcsúzásomkor kaptam Tőle, s amelyre nem tudok meghatódottság nélkül gondolni, bár akkor és ott sem ő, sem én nem hittük, hogy ez az utolsó találkozásunk.

Jánossal nincs közös cikkünk. Szakmai munkánk külön utakon haladt, nemcsak azért, mert az Ő érdeklődésének középpontjában az elméleti fizika állt, míg én a kísérletezés területét preferáltam, hanem mert a vizsgált problémák is más területekről bukkantak elénk. Ettől függetlenül, gyakran olvastam cikkeit és mindig megragadott azok logikája, intellektuális szépsége. Ezért is mertem Őt már a korábbi években is a Magyar Tudományos Akadémia tagjául javasolni, és nagyon boldog voltam, amikor 2010-ben a választás Számára is sikerrel zárult. Úgy éreztem, ez egyrészt személyes munkájának elismerése, de egyúttal az SZFKI számára is előnyököt hozhat.

Ugyancsak örömmel tapasztaltam, hogy a zárkózott Kollár János energiájának egyre növekvő hányadát volt hajlandó a nagyobb közösség érdekében kamatoztatni. Mint az Eötvös Loránd Fizikai Társulat elnöki posztjának várományosa, az MTA Szilárdtestfizikai Bizottságának elnöke, vagy az Európai Tudományos Alapítvány Fizikai és Mérnöki Állandó Bizottságának magyar tagja, mind a hazai, mind a nemzetközi szakmai közösség elismerését és szeretetét kivívta Számára.

Gondolom, sokan vagyunk, akik meghatottan gondolunk temetésére, arra, ahogy az Iránta érzett megbecsülést és szeretetet kifejezték sokan, kollégák, barátok azzal, hogy elkísérték Őt utolsó útjára, búcsú-

beszédekben méltatták Őt, és még külföldről is érkeztek munkatársai, barátai, hogy megjelenésükkel áldozzanak János emlékének.

Jómagam ezekkel a sorokkal is szeretném megköszönni az együtt végzett hétéves közös munkát, az azóta is tartó baráti kapcsolatot, közös otthonunk, a Magyar Tudományos Akadémia érdekében és keretei közötti tevékenységet és azt a közösséget a Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézetben, amelynek eredményességéhez, az eredményességhez elengedhetetlenül szükséges alkotó légkör kiépítéséhez és fenntartásához oly sokban hozzájárult.

Nehéz tudomásul vennem, hogy nincs többé közöttünk, és szomorúságomat csak részben enyhíti az a tény és elhangzott ígéret, hogy emlékét híven megőrizzük.

Kollár János, 1945–2011

Az egyetem végeztével egy alapos tudású, kiváló fiatal ember indult útjára. Gondolkodása egy természettudósra jellemzően logikus, tényekre építő volt. Értékrendje is erre a gondolkodásra alapozott, az általános emberi értékeket előtérbe helyező volt. Így sokra becsülte az egyenességet, a hűséget, a barátságot, a tudást. A közösség embere volt. Környezete boldogulásáért háttérbe helyezte saját érdekeit. Ezt tükrözte az általa vezetett intézet működése, a benne kialakult légkör. Az intézetben nyugodt és békés, az elmélyült kutatásra, maradandó tudományos eredmények létrehozására alkalmas körülményeket teremtet.

Kiemelkedő eredményei fűződnek a felületi tulajdonságok értelmezéséhez, úttörő kutatója volt a sűrűségfüggvény-elmélet kidolgozásának és szilárdtestfizikai alkalmazásainak.

Minden helyzetet hihetetlen nyugalommal tudott kezelni, és amikor valami nem tetszett neki, csak néha tett egy-egy kétéltető vagy humoros megjegyzést.

Nagyon szerette a természetet, amit gyönyörködve tudott szemlélni.

Amikor intézeti ablakunkba betelepedett egy fülesbagoly, minden nap megkérdezte, hogy mit csinál a bagoly, tanulja-e már a fizikát?

Jelmondata *Albert Einstein* szavaival kifejezve a következő lehetett volna:

„Békét nem lehet erőszakkal teremteni, csak végtelen megértéssel.”

Akik ismerték – sokat gyarapodtak általa, mert remek szakember, empatikus kolléga és rendkívül humánus Ember volt.

Szűkebb környezete családja, barátai, és tágabb környezete kollégái, tudóstársai mind-mind sokat kaptak tőle.

Úgy gondolom, hogy *Kollár János*ra sokáig fogunk még emlékezni a legnagyobb tisztelettel.

(*Czitrovszky Aladár* és *Faiyel Gyula* temetésén elhangzott beszédeinek néhány gondolata.)

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2011. évi Küldöttközgyűlése

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2011. május 21-én, szombaton 10.00 órai kezdettel tartja Küldöttközgyűlését az Eötvös Egyetem Fizikai épületének (Budapest, XI. Pázmány Péter sétány 1/A) 083. előadótermében.

A Küldöttközgyűlés nyilvános, azon bárki részt vehet. A Küldöttközgyűlésen a Társulat bármely tagja felszólalhat, de a szavazásban csak a területi és szakcsoportok által megválasztott és küldöttigazolvánnyal rendelkező küldöttek vehetnek részt.

Amennyiben a küldöttközgyűlés a meghirdetett időpontban nem határozatképes, akkor munkáját 10.30-kor, vagy a napirend előtti előadás után kezdi meg. Az ily módon megismételt Küldöttközgyűlés a megjelent küldöttek számára való tekintet nélkül határozatképes, de a jelen értesítésben szereplő tárgysorozatot nem módosíthatja.

A hagyományos napirend előtti előadás (kezdeté 10 óra) szerzőjét és címét a szokásos hírközlési csatornákon (posta, *FIZINFO*, *Fizikai Szemle*) később közöljük.

Az Elnökség a következő tárgysorozatot javasolja:

1. Elnöki megnyitó;
2. A Szavazatszámláló bizottság felkérése;
3. Főtitkári beszámoló, 3.1 A 2010. évi közhasznúsági jelentés, 3.2 A 2010. évi költségvetés, 3.3 Határozati javaslat;
4. A Felügyelő Bizottság jelentése;
5. Vita és szavazás a napirend 3.–4. pontjaival kapcsolatban;
6. Előterjesztés az új tisztségviselők megválasztására;
7. Vita és választás;
8. A Társulat díjainak kiosztása;
9. Zárzó.

Szerkesztőség: 1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 29–33., 31. épület, II. emelet, 315. szoba, Eötvös Loránd Fizikai Társulat. Telefon/fax: (1) 201-8682

A Társulat Internet honlapja <http://www.elft.hu>, e-postacíme: mail.elft@gmail.com

Kiadja az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, felelős: Szatmáry Zoltán főszerkesztő.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerzőknek tiszteletpéldányt küldünk.

Nyomdai előkészítés: Kármán Tamás, nyomdai munkálatok: OOK-PRESS Kft., felelős vezető: Szatmáry Attila ügyvezető igazgató.

Terjeszti az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, előfizethető a Társulatnál vagy postautalványon a 10200830-32310274-00000000 számú egyszámlán.

Megjelenik havonta, egyes szám ára: 800.- Ft + postaköltség.

HU ISSN 0015–3257 (nyomtatott) és **HU ISSN 1588–0540** (online)